

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ПРОМИСЛОВОЇ АВТОМАТИКИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Циклова комісія комп'ютерних наук та інженерії програмного забезпечення

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчально-методичної роботи

підписано Вікторія ОКСАНІЧЕНКО

30.08.2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ ЗАСОБИ ВІЗУАЛЬНОГО ПРОГРАМУВАННЯ

обов'язкова

Освітньо-професійна програма	<u>Інженерія програмного забезпечення</u>
Код та найменування спеціальності	<u>121 «Інженерія програмного</u> <u>забезпечення»</u>
Шифр та найменування галузі знань	<u>12 «Інформаційні технології»</u>
Мова навчання	<u>українська</u>

Розроблено та забезпечується: цикловою комісією Комп'ютерних наук та інженерії програмного забезпечення ВСП «Фаховий коледж промислової автоматики та інформаційних технологій Одеського національного технологічного університету»

Розробник:

Наталія ШВЕЦЬ, викладач вищої кваліфікаційної категорії
ФКПАІТ ОНТУ

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії Комп'ютерних наук та інженерії програмного забезпечення

Протокол №01 від 28.08.2023 р.

Голова циклової комісії

підписано
(підпис)

Тетяна КОСТИРЕНКО
(Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Гарант освітньо-професійної програми

підписано
(підпис)

Тетяна КОСТИРЕНКО
(Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Розглянуто та схвалено Методичною радою ФКПАІТ ОНТУ

Протокол №1 від 29.08.2023 р.

Голова Методичної ради ФКПАІТ ОНТУ підписано Вікторія ОКСАНІЧЕНКО
(підпис)

1. Пояснювальна записка

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Інструментальні засоби візуального програмування» є формування у здобувачів освіти системи теоретичних і практичних знань, вмінь і навичок у проектуванні інтерфейсу користувача та його програмної реалізації мовою Java засобами графічної підсистеми JavaFX.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Інструментальні засоби візуального програмування» є:

1. Вивчення основних принципів і понять, покладених в основу розробки програм з графічним інтерфейсом:
  - ознайомлення здобувачів освіти з базовими поняттями, такими як директивні програми та програми, що управляються подіями;
  - розуміння архітектурного шаблону MVC, покладеного в основу проектування і розробки програмного забезпечення з гнучким графічним інтерфейсом користувача;
  - надання знань про програмування багатовіконних застосунків, елементи графічного інтерфейсу і способи обробки подій.
2. Навчання підходам щодо вирішення проблем в роботі програм:
  - отримання практичних навичок роботи з відлагоджувачем середовища розробки програм для тестування програмного забезпечення;
  - ознайомлення з класифікацією помилкових ситуацій;
  - надання знань про способи передбачення і обробки виняткових ситуацій.
3. Надання знань про засоби зберігання інформації, введеної користувачем:
  - ознайомлення з застосуванням файлів даних;
  - вивчення інфраструктури колекцій як інструменту для зберігання і управління набором однотипних даних.
4. Робота з програмним забезпеченням:
  - проектування та розробка програмного забезпечення із застосуванням об'єктно-орієнтованої парадигми програмування;
  - застосування інструментальних засобів та інтегрованих середовищ для створення програмного забезпечення;
  - способи перенесення застосунків на різні обчислювальні платформи та підходи щодо запуску програм.
5. Використання засобів розв'язання задач:
  - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
  - самостійне створення програмних рішень для конкретних сценаріїв.
6. Акцент на критичному мисленні та оптимізації:
  - розвиток навичок готувати і приймати рішення, виробляти у оцінку нових ідей, управляти процесами, проектами;

— здатність вибирати оптимальні підходи щодо стилю візуального програмування для конкретних задач.

7. Підготовка до роботи в команді:

— використання веб-сервісів для спільної розробки програмного забезпечення;

— розвиток навичок комунікації.

Ці завдання спрямовані на те, щоб здобувачі освіти отримали досвід у застосуванні візуального програмування для розробки програм з графічним інтерфейсом користувача, зрозуміли його принципи і можливості для створення програмних систем та їх супроводження.

Компетентності та результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «*Інструментальні засоби візуального програмування*» здобувач освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті фахової передвищої освіти із спеціальності 121 Інженерія програмного забезпечення (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/Fakhova%20peredvyscha%20osvita/Zatverdzeni.standarty/2021/09/21/121-inzh.prohr.zabezp.21.09.docx>) та освітньо-професійній програмі «Інженерія програмного забезпечення» (<https://devkpa.fakel.com.ua/storage/uploads/4t0YvRV8MBZ1IXWV9i190ZBGF5H7rglXYy sWLzuH.pdf>) підготовки фахових молодших бакалаврів.

Загальні компетентності:

ЗК05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК02. Здатність накопичувати знання в галузі інформаційних технологій та усвідомлювати важливість навчання протягом усього життя.

СК03. Здатність застосовувати теоретичні та емпіричні знання для розроблення, тестування, впровадження та супроводу програмного забезпечення.

СК07. Здатність розробляти модулі і компоненти програмного забезпечення за допомогою типових алгоритмів та інструментів.

СК08. Здатність забезпечувати інформаційну та функціональну безпеку програмного забезпечення.

СК09. Здатність вибирати та використовувати ефективні інструментальні засоби розробки програмного продукту.

СК10. Здатність реалізовувати всі етапи життєвого циклу програмного забезпечення.

СК12. Здатність проєктувати, розробляти та обслуговувати веб-застосунки з динамічним контентом, використовуючи веб-технології, технології комп'ютерної графіки та анімації.

Програмні результати навчання:

РН02. Систематизувати та узагальнювати інформацію про підходи, методи та засоби розробки і супроводу програмного забезпечення.

РН03. Застосовувати спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання у сфері інженерії програмного забезпечення.

РН05. Розробляти та супроводжувати програмне забезпечення.

РН07. Застосовувати стандарти, специфікації в процесах життєвого циклу програмного забезпечення.

РН11. Обирати інструментальні засоби, ефективні методи та здійснювати тестування програмних систем.

РН14. Розуміти предметну область, застосовувати знання у професійній діяльності.

РН15. Аналізувати та узагальнювати необхідну інформацію з різних джерел та ресурсів для розв'язання професійних задач з урахуванням сучасних досягнень інформаційних технологій.

РН17. Розробляти застосунки, використовуючи сучасні веб-технології.

Міждисциплінарні зв'язки

Попередні – «Інженерна і комп'ютерна графіка», «Об'єктно-орієнтоване програмування», послідовні — «Проєктний практикум».

2. Опис навчальної дисципліни

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Освітньо-професійна програма	Інженерія програмного забезпечення
Код та найменування спеціальності	121 «Інженерія програмного забезпечення»
Шифр та найменування галузі знань	12 «Інформаційні технології»
Характеристика навчальної дисципліни	
Статус	Обов'язкова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS (1 кредит – 30 годин)	4
Кількість змістових модулів	2
Форма контролю	Екзамен
Курсова робота	
Кількість кредитів ECTS (1 кредит – 30 годин)	3

Розподіл дисципліни у годинах									
Курс	I		II		III		IV		Всього
Семестр	1	2	3	4	5	6	7	8	
Повний обсяг часу							120		120
Аудиторні заняття, годин							66		66
із них (кількість годин):									
лекції							26		26
лабораторні							—		—
практичні							40		40
семінарські							—		—
консультації									
Індивідуальні завдання									
Самостійна робота							54		54

3. Зміст навчальної дисципліни

№ з/п	Назви змістових модулів і тем , зміст заняття	Кількість годин			
		Усього	У тому числі		
			Лекції	Практичні	Самостійна робота
	Змістовий модуль 1: Графічна підсистема мови Java. Інструментальні засоби розробки JavaFX-програм				
1	Розвиток графічної підсистеми мови Java	6	2		4
2	Інструментальні засоби розробки JavaFX-програм	10	2	4	4
3	Налаштування інтегрованого середовища розробки для створення JavaFX-програм	10	2	4	4
4	Розробка JavaFX-програм за допомогою прикладного програмного інтерфейсу графічної підсистеми	10	2	4	4
5	Розробка JavaFX-програм за допомогою мови FXML	10	2	4	4
6	Структура програми, створеної за допомогою мови FXML. Ідентифікатори компонентів. Клас контролера	10	2	4	4
	Разом за змістовим модулем 1	56	12	20	24
	Змістовий модуль 2:				

	Управління вікном програми. Завершення роботи JavaFX-програми. Діалогові вікна. Архітектура MVC. Обробка подій				
1	Здійснення доступу до головного вікна програми	10	2	4	4
2	Ініціалізація роботи програми з графічним інтерфейсом	6	2		4
3	Отримання програмою вхідних даних за допомогою аргументів командного рядка. Завершення роботи JavaFX-програми. Виконання тривалих операцій	6	2		4
4	Створення, відображення, приховування вікна. Стили вікон	10	2	4	4
5	Зміна кольору фону, використання зображення в якості фону вікна. Зміна та отримання розмірів вікна	10	2	4	4
6	Зміна піктограми в заголовку вікна. Закриття вікна із програми. Діалогові вікна. Клас Alert	10	2	4	4
7	Архітектура MVC як інструмент побудови гнучкого дизайну програми. Обробка подій	12	2	4	6
	Разом за змістовим модулем 2	64	14	20	30
	Разом з дисципліни	120	26	40	54

**4. Критерії оцінювання результатів навчання
Для дисциплін освітньо-професійної програми**

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти		Значення оцінки результатів навчання за формами підсумкового контролю		
Рівень досягнення здобувачем освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни	Рівень сформованості компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою для навчальної дисципліни	Екзамен/ диференційований залік		
		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 12-бальною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою

Здобувач освіти демонструє високий рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, що засвідчують його безумовну готовність до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Здобувач освіти виявляє високий рівень сформованості всіх загальних і фахових компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою спеціальності	відмінно	12	90-100
			11	
			10	
Здобувач освіти виявляє достатній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Здобувач освіти демонструє достатній рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою спеціальності. Несформовані компетентності відсутні	добре	9	74-89
			8	
			7	
Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати вивчення навчальної	Здобувач освіти демонструє мінімально достатній та достатній рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою спеціальності.	задовільно	6	60-73
			5	
			4	

дисципліни	Несформовані компетентності відсутні			
Ряд запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни відсутній. Рівень наявних результатів навчання є недостатнім є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Лише частина визначених освітньо-професійною програмою спеціальності для навчальної дисципліни загальних і фахових компетентностей сформовані у здобувача освіти на мінімально-достатньому або недостатньому рівні, рівень сформованості решти компетентностей є недостатнім або компетентність взагалі відсутній	незадовільно (з можливістю перескладання)	3	40-59
			2	
Результати навчання відсутні	Компетентності не сформовані	незадовільно (з необхідністю повторного вивчення дисципліни)	1	0-39

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі освіти з навчальної дисципліни

Вид діяльності здобувача освіти	Кількість балів		Кількість робіт	Сумарні бали	
	min	max		min	max
Змістовий модуль 1: Графічна підсистема мови Java. Інструментальні засоби розробки JavaFX-програм					
Відвідування лекцій	0,5	0,5	6	3	3
Практична робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	5,4	9	5	27	45
Виконання завдань для самостійної роботи	5	11	1	5	11
Виконання модульної роботи / тестування	25	41	1	25	41

Вид діяльності здобувача освіти	Кількість балів		Кількість робіт	Сумарні бали	
	min	max		min	max
Оцінка за змістовий модуль 1				60	100
Змістовий модуль 2: Управління вікном програми. Завершення роботи JavaFX-програми. Діалогові вікна. Архітектура MVC. Обробка подій					
Відвідування лекцій	0,45	0,45	7	3	3
Практична робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	2,7	4,5	10	27	45
Виконання завдань для самостійної роботи	5	11	1	5	11
Виконання модульної роботи/тестування	25	41	1	25	41
Оцінка за змістовий модуль 2				60	100

Курсова робота			
Назва розділу	Оцінні бали		
	Кількість балів		
	min	max	
Проектування графічного інтерфейсу користувача	10	20	
Збереження даних, уведених користувачем, у файлі даних	10	20	
Читання, пошук, заміна даних у файлі даних	10	20	
Захист курсової роботи	30	40	
Оцінка за курсову роботу	60	100	

5. Засоби діагностики результатів навчання

Перевірка та оцінювання знань здобувачів освіти може проводитись кількома методами:

1. Оцінювання знань здобувача освіти під час практичних занять.
2. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань.
3. Захист практичних робіт.
4. Тестування.
5. Проведення поточно-модульного контролю.
6. Проведення екзамену.
7. Захист курсової роботи.

6. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

- 1 Пакет розробника програм мовою Java. //Oracle: [сайт]
<https://www.oracle.com/cis/java/technologies/downloads/>
- 2 Інтегроване середовище розробки IntelliJ Idea. // Jet Brains: [сайт]/
<https://www.jetbrains.com/idea/download/>
- 3 Інтегроване середовище розробки NetBeans. //NetBeans: [сайт]
<https://netbeans.apache.org/front/main/download/>
- 4 Інтегроване середовище розробки Eclipse: //Eclipse Foundation [сайт]
<https://www.eclipse.org/downloads/>
- 5 Бібліотека JavaFX SDK. //Gluon: [сайт]
<https://gluonhq.com/products/javafx/>

7. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

- 1 Васильєв О. М. Програмування мовою Java / О. М. Васильєв - М. Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2020. - 696 с.
- 2 Кунгурцев О. Б. Основи програмування мовою Java. Середовище Net Beans: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. Б. Кунгурцев; за ред. Т.В. Ковалюк. - Одеса, 2016.-183 с.
- 3 Kishori Sharan, Peter Späth. Learn JavaFX 17: Building User Experience and Interfaces with Java. APress, 2022. —924 с.

Додаткові:

- 1 Java The Complete Reference, 9th Edition, Herbert Schildt.: Україна книга Language: English, 2017. — 1376 с.
- 2 Core Java Volume I--Fundamentals, 11th Edition/ К/ Horstman/Україна книга. Language: English, 2019. — 864 с.